

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Paupertas extrem[a]e impatienti[a]e caussa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

S. Ambros.
in ep. S. Pauli.

Xiphilin. in
vita Seueri.

paret, quid in vitijs possit paupertas, de iuris violatione, ita pronunciat D. Ambrosius: *Sicut diuitia negligentiam pariunt salutis; ita egestas dum saturari querit, a iustitia declinat.* Si enim exossis, vt in prouerbio est, suum ipse rodit pedem, quantum auidius inuadet alienum? Quare, vt inopiam mutaret in abundantiam, teste Xiphilino, Bulas cepit, infestissimis armis, per Italiam grassari, factusque est, sub Seuero Imperatore, famosissimus latro. Siquidem comparatâ sexcentorum sicariorum manu, per totum biennium, maximas prædas fecit. Hic cum Centurionem vitæ suæ insidiatorem cepisset, raso eum capite ad Seuerum Imperatorem remisit, cumque interrogaretur, quid Imperatori vellet nunciari? *Iube,* inquebat, *dominos tuos ipsos seruos suos alere, ne latrocinentur.* Habebat enim Bulas multos apud se Cæsareanos, partim exigua mercede, partim nullo certo stipendio conductos, qui se numquam ad latrocinandum contulissent, si Cæsar debito stipendio periboluto, eos ipse aluisset. Itaque quos stipendij spes fecerat milites, illos salario subducto inopia fecit latrones. Quales hodieque multi non solum proscripti, verum etiam ob alimenti penuriam profugi inueniuntur, qui malunt sub latronum duce stipendijs expleri, quam ibi milites ararij esse, vbi neque æs, neque argentum; neque commeatus vllus habetur. Quamobrem idem Bulas, cuiusdam mulieris, cum qua scortabatur, ope deprehensus, & à Papiniano præfecto prætorio interrogatus, cur latrocinium fecisset? respondit: *Et tu dic, cur Præfectus sis? Erat nimirum Papinianus homo prædiuus, & magna apud Cæsarem existimationis, ac propter opum suarum splendorem in aulam admissus, Bulas verò penuria rerumq; egestate vexatus, latrocinio victum querere cogebatur.* Quare sicut canes fame ad rabiem adiguntur; ita homines inopia sic facit efferatos, vt obuios quosque, spolijs causa, quantumuis innocentes inuadant.

VII.

Thren. 3. 1.
ib. v. 19.

Innocent. de
vilitate con-
dit. huma-
na.

Ærumnas ex inopia natas quis non deplorauit? Ieremias, cum lamentari vellet, dicebat: *Ego vir videns paupertatem meam; iteraque: Recordare paupertatis & transgressionis meae, absinthij & fellis.* Et regum sapientissimus: *Omnes dies pauperis mali.* Innocentij verba sunt: *Omiserabilis conditio mendicantis! si petit, pudore confunditur; si non petit, egestate consumitur: & vt mendicet, necessitate compellitur. Deum causatur iniquus, quod non recte diuidit; proxi-*

mus criminatur malignus, quòd non plenè subueniat, indignatur, murmurat, imprecatur: Vnde Salomon: *Melius est mori, quàm indigere.* Et, si profanas audire voces libet, ait ille:

Omnibus modis, qui pauperes sunt homines, miseri viuunt. Praesertim quibus nec quaestus est, nec didicere artem ullam.

Plaut. in Rud.

Et alius: *Heu me miserum, perij malè perditus, pessimè ornatus eo. Tantum gemiti, & mala molestia hic dies mihi obtulit, famem & pauperiem.*

Apud eundè
Euclio in Au-
lularia,

Perditissimus ego sum omnium in terra.

*Nam quid mihi opus vita est, qui tantum auri
Perdidi, quod custodiri sedulo? egomet me fraudauit,
Animumq; meum, geniumq; meum, nunc eo alij
Latificantur, meo malo & damno: pati nequeo.*

Quàm multos audiuius, amisso marsupio, ad laqueum cucur-
rissè? Adeò restim quàm inopiam pati maluerunt.

Atque vt diuinum oraculum audias: *Nequissima paupertas in ore impij.* Quod multa exempla confirmant, vno hic, sed valde luculento rem demonstrabimus, quod Bartholomæus Bononiensis in hunc ferè modum recenset. *Antonius Vrcens Codrus, Grammaticus celebris, Forolinij cubiculum habebat, in penitiore palatij parte, varijs quidem ornatum picturis, sed adeò in prima diei parte obscurum, vt nisi lucerna beneficio, ne parietes quidem ipsos discernere posset. Vtebatur itaque lucerna fictili, rara pulchritudinis; in cuius summitate calatum erat: STVDIA LVCERNAM OLENTIA OPTIME OLENT. Hanc cum domi inextinctam reliquisset, incendiij causam fuisse creditum est. Nam matutino tempore, cum negotij causa in forum se contulisset, ignis chartarum fomento coalitus, per omnes cubiculi angulos diuagatus est. Perijt liber ab eo compositus, qui inscribatur Pastor: perièrè & reliqua eius bona. Fama est, ad primum incendiij nuncium tantam animo imbibisse iram, vt exclamans veluti furore quodam concitus, ad regiam usq; praecipiti gradu ire pergeret, pro foribusq; cubiculi astans (neq; enim ob incendium ingredi licebat) Quodnam ego, inquit, tantum scelus concepi, Christe; quem ego tuorum vniquam lasi, vt ita inexpiabili in me odio debaccheris? Conuersus postmodum ad simulachrum Virginis: Audi Virgo, ait, ea, qua tibi mentis compos, & ex animo dicam: Si fortè cum ad vltimum vita sinem peruenero supplex accedam ad te opem oratum.*

VIII.

Eccli. 13. 30.

Barthol. Bo-
non. in vita
Antonij Vr-
cci Codri,